

ДОХОДИ, РАЗХОДИ И ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ДОМАКИНСТВОТА В ОБЛАСТ БУРГАС ПРЕЗ 2018 ГОДИНА

Доходи на домакинствата

През 2018 г. годишният общ доход средно на лице от домакинство е 5 169 лв. и нараства с 2.6% спрямо 2017 година. За последните 5 години общият доход средно на лице от домакинство нараства с 23.6% (табл. 1.).

1. Общ доход и други средства на лице от домакинство по източници в област Бургас¹

Източници на доходи	2014		2015		2016		2017		2018	
	лв.	%	лв.	%	лв.	%	лв.	%	лв.	%
Общ доход	4182	100.0	4275	100.0	4592	100.0	(5037)	(100.0)	(5169)	(100.0)
Брутен общ доход	3991	95.4	4185	97.9	4485	97.7	(4923)	(97.7)	(5018)	(97.1)
Работна заплата	1936	46.3	2206	51.6	2266	49.4	(2930)	(58.2)	(3051)	(59.0)
Извън работната заплата	149	3.6	130	3.0	149	3.2	(95)	(1.9)	(21)	(0.4)
От самостоятелна заетост	182	4.3	125	2.9	216	4.7	(202)	(4.0)	(247)	(4.8)
От собственост	7	0.2	2	0.0	96	2.1	(117)	(2.3)	(16)	(0.3)
Пенсии	1663	39.8	1650	38.6	1637	35.7	(1368)	(27.2)	(1468)	(28.4)
Обезщетения за безработни	7	0.2	-	-	-	-	(13)	(0.3)	(8)	(0.2)
Семейни добавки за деца	23	0.5	28	0.6	39	0.8	(36)	(0.7)	(109)	(2.1)
Други обезщетения и помощи	23	0.5	45	1.1	77	1.7	(111)	(2.2)	(71)	(1.4)
Регулярни трансфери от други домакинства	2	0.0	0	0.0	5	0.1	(52)	(1.0)	(28)	(0.5)
Приходи от продажби	95	2.3	2	0.0	28	0.6	(4)	(0.1)	(1)	(0.0)
Други приходи	96	2.3	89	2.1	79	1.7	(110)	(2.2)	(151)	(2.9)
Изтеглени спестявания	127	x	181	x	274	x	(203)	x	(217)	x
Заеми и кредити	32	x	3	x	113	x	(185)	x	(18)	x
Общо	4341	x	4459	x	4979	x	(5425)	x	(5405)	x

През периода 2014 - 2018 г. са регистрирани следните по-важни изменения по отношение на източниците на общия доход средно на лице от домакинство:

• Доходът от работна заплата се увеличава с 4.1% спрямо 2017 г., а нарастването му в сравнение с 2014 г. е с 57.6%;

¹От 2017 г. в съответствие с правилата за надеждност на данните от извадкови изследвания, данните по области се публикуват със следните съкращения и символи:

() - получените стойности са относително представителни - оценка между 10.1 и 15.0 % грешка;
/ - получените стойности не са представителни - оценка над 15.1 % грешка.

• Доходите от пенсии се увеличават със 7.3% спрямо 2017 г. и намаляват с 11.7% в сравнение с 2014 година;

• Доходът от трудова дейност извън работната заплата намалява със 77.9% спрямо 2017 г. и с 85.9% в сравнение с 2014 година;

• Приходите от изтеглени спестявания се увеличават с 6.9% спрямо 2017 г., а в сравнение с 2014 г. нарастват със 70.9%.

Доходът от работна заплата през 2018 г. е 3 051 лв. средно на лице от домакинство. Относителният дял на работната заплата в общия доход е 59.0%, който е с 0.8 процентни пункта повече в сравнение с 2017 г. и с 12.7 процентни пункта повече спрямо 2014 година.

През 2018 г. доходите от социални трансфери (пенсии, семейни добавки за деца, социални помощи, стипендии и обезщетения при безработица) са 1 656 лв. средно на лице от домакинство и намаляват спрямо 2014 г. с 3.5%, а относителният им дял в общия доход намалява с 8.9 процентни пункта.

В тази позиция от доходите на домакинствата доминират пенсиите. През 2014 г. доходът от пенсии е 1 663 лв. и намалява през годините до 1 468 лв. средно на лице през 2018 година. Относителният дял на доходите от пенсии през 2018 г. е 28.4% от общия доход на домакинствата, което е с 1.2 процентни пункта повече спрямо 2017 година.

Доходите на домакинствата от самостоятелна заетост в номинално изражение показват колебания през годините. През 2018 г. доходът от самостоятелна заетост средно на лице от домакинство е 247 лв., а относителният му дял в общия доход на домакинствата се увеличава с 0.8 процентни пункта в сравнение с 2017 година.

Променлива тенденция се наблюдава и при дохода от трудова дейност извън работната заплата - спад в номинално изражение от 2017 година. През 2018 г. доходът от трудова дейност извън работната заплата средно на лице от домакинство е 21 лева. Относителният дял на този доход намалява спрямо 2017 г. с 1.5 процентни пункта.

Разходи на домакинствата

През 2018 г. домакинствата са изразходвали 4 903 лв. средно на лице, което е с 6.2% повече в сравнение с 2017 година. За периода 2014 - 2018 г. разходите на домакинствата се увеличават със 17.8%.

2. Общ разход и други средства средно на лице от домакинство в област Бургас

Източници на доходи	2014		2015		2016		2017		2018	
	лв.	%	лв.	%	лв.	%	лв.	%	лв.	%
Общ разход	4161	100	4123	100	4562	100	(4616)	(100.0)	4903	100
Потребителски общ разход	3480	83.6	3544	85.9	3706	81.2	(3788)	(82.1)	4100	83.6
Храна и безалкохолни напитки	1245	29.9	1276	30.9	1289	28.3	(1415)	(30.7)	1496	30.5
Алкохолни напитки и тютюневи изделия	210	5	228	5.5	217	4.8	(199)	(4.3)	209	4.3
Облекло и обувки	156	3.8	183	4.4	177	3.9	(197)	(4.3)	258	5.3
Жилища, вода, електроенергия и горива	521	12.5	564	13.7	604	13.2	(699)	(15.1)	642	13.1
Жилищно обзавеждане и поддържане на дома	207	5	157	3.8	223	4.9	(192)	(4.2)	194	4.0
Здравеопазване	235	5.6	271	6.6	363	8	(275)	(6.0)	284	5.8
Транспорт	334	8	294	7.1	290	6.4	(266)	(5.8)	361	7.4
Съобщения	185	4.4	185	4.5	189	4.1	(194)	(4.2)	239	4.9
Свободно време, културен отдих и образование	192	4.6	189	4.6	161	3.5	(144)	(3.1)	150	3.1
Разнообразни стоки и услуги	195	4.7	198	4.8	193	4.2	(209)	(4.5)	267	5.5
Данъци	173	4.2	194	4.7	191	4.2	(257)	(5.6)	292	6.0
Социални осигуровки	163	3.9	178	4.3	231	5.1	(330)	(7.1)	338	6.9
Регулярни трансфери към други домакинства	83	2	60	1.5	82	1.8	(60)	(1.3)	42.0	0.9
Други разходи	263	6.3	147	3.6	352	7.7	(181)	(3.9)	130	2.7
Влог	24	x	8	x	347	x	(288)	x	217	x
Изплатен дълг и даден заем	65	x	32	x	65	x	(84)	x	54	x
Общо	4250	x	4162	x	4973	x	(4989)	x	5174	x

Относителният дял на потребителския разход от общите разходи средно на едно лице от домакинството остава непроменен през 2014 и 2018 година. За храна са изразходвани 1 496 лв. средно на лице от домакинството. Относителният дял на разходите за храна от общия разход е 30.5% през 2018 г., което е с 0.2 процентни пункта по-малко в сравнение с 2017 г. и с 0.6 процентни пункта повече спрямо 2014 година.

През 2018 г. разходите, свързани с жилището (вода, електроенергия, горива, жилищно обзавеждане и поддържане на дома), са 836 лв. средно на лице от домакинство, което е с 6.2% по-малко спрямо 2017 година. В сравнение с 2014 г. тези разходи са се увеличили с 14.8%, което се

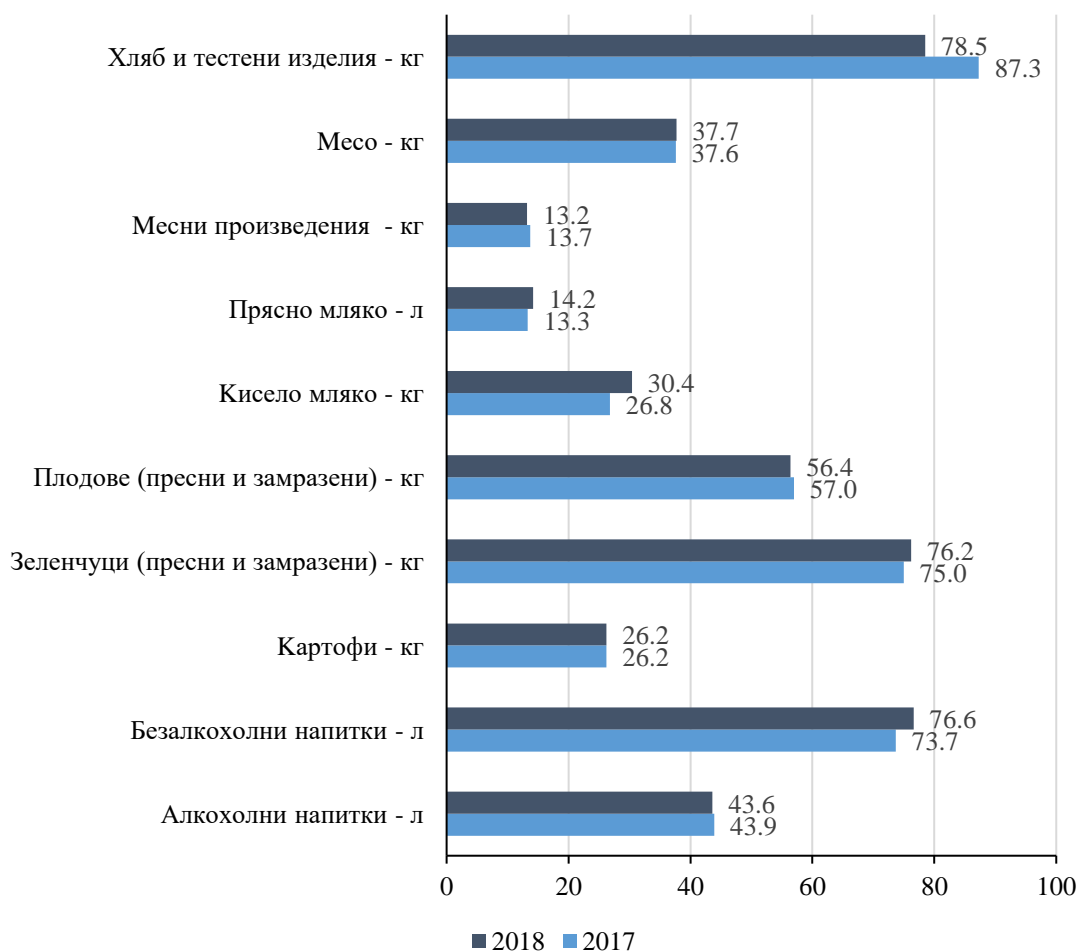
дължи предимно на разходите за електроенергия и горива. Увеличение на годишна база има и при разходите за облекло и обувки - с 31.0% и данъци - с 13.6%.

Потребление на домакинствата

През 2018 г. настъпват промени в потреблението на домакинствата в област Бургас спрямо 2017 г. - средно на лице намалява консумацията на хляб и тестени изделия с 8.8 кг, на плодове с 0.6 кг и на месни произведения с 0.5 килограма. Увеличава се консумацията на кисело мляко с 3.6 кг, на безалкохолни напитки с 2.9 л, на зеленчуци с 1.2 кг, на прясно мляко с 0.9 л и на месо с 0.1 килограма.

На годишна база намалява потреблението средно на лице от домакинство на алкохолни напитки (от 43.9 на 43.6 л) и на цигари (от 578 на 559 броя).

Фиг.1. Потребление на основни хранително продукти и напитки средно на лице от домакинство в област Бургас през 2017 и 2018 година

Методологични бележки

Данните са получени от **тримесечното** наблюдение на домакинските бюджети. Наблюдението е репрезентативно, като се използва случайна извадка от домакинства.

Обикновено домакинство образуват две или повече лица, които живеят в едно жилище или в част от жилище, хранят се заедно и имат общ бюджет, независимо от това дали имат роднински връзки помежду си. Домакинство е и едно лице, което живее самостоятелно, храни се отделно и има свой отделен бюджет.

Колективните домакинства не са обект на изучаване на домакинските бюджети.

Основните показатели за доходите, разходите и потреблението се оценяват **тримесечно и годишно** и се представят под формата на средни величини и относителни дялове.

Доходите на домакинствата в пари и натура включват доходите на всички членове на домакинството от: работна заплата, пенсии, самостоятелна заетост, обезщетения за безработни, социални помощи и други. Включват се и други доходи, общи за домакинството, като регулярните или еднократните трансфери от други домакинства и продажбите на имущество.

Разходите на домакинствата включват разходите за храна, напитки, тютюневи изделия, жилище (вода, електроенергия, отопление, обзавеждане и поддържане), транспорт, съобщения, здравеопазване, данъци, социални осигуровки и други.

Потребителският разход включва разходите на домакинствата за стоки и услуги съгласно международната Класификация на индивидуалното потребление по цели (COICOP).

Потреблението средно на лице от домакинство представлява количествата консумирани хранителни продукти и напитки при домашни условия и не включва консумацията в заведения за обществено хранене.

Покупателната способност на домакинствата представлява количеството стоки от даден вид, което може да се купи с паричния доход средно на лице от домакинство, ако същият се изразходва изцяло за покупката на тази стока през съответната година.

Подробна информация за наблюдението на домакинските бюджети и резултатите от него е публикувана на сайта на НСИ - <http://www.nsi.bg/>, в рубриката „Доходи, разходи и потребление на домакинствата“ и в Информационната система „Инфостат“.